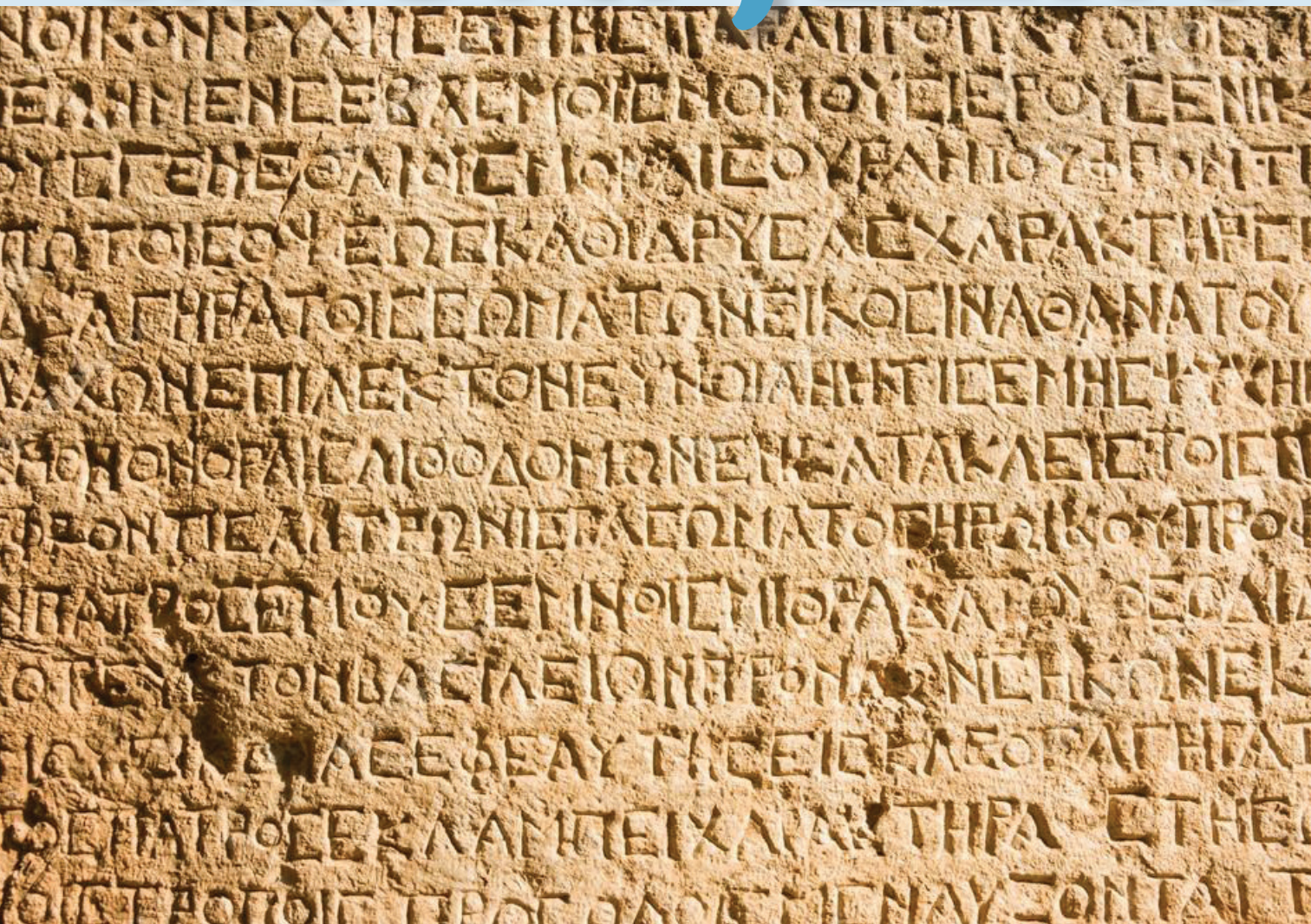

Ispitni katalog za državnu maturu
u školskoj godini 2019./2020.

GRČKI JEZIK

Sadržaj

Uvod	5	6. Primjeri zadataka	15
1. Područja ispitivanja	5	6.1. Primjer zadatka višestrukoga izbora	15
2. Obrazovni ishodi.....	6	6.2. Primjer zadatka kratkoga odgovora	16
2.1. Tekst	6	6.3. Primjer zadatka dopunjavanja	16
2.2. Jezik	8	6.4. Primjer zadatka povezivanja.....	16
2.3. Književnost i civilizacija	9	7. Priprema za ispit	17
3. Struktura ispita.....	12	8. Literatura	18
3.1. Tekst	12	8.1. Odlomci iz djela autora propisanih planom i programom.....	18
3.2. Jezik	12	8.2. Preporučena literatura za pristupnike	18
3.3. Književnost i civilizacija	12	8.3. Preporučena literatura za nastavnike.....	18
4. Tehnički opis ispita.....	14	8.4. Korisni linkovi	19
4.1. Trajanje ispita	14	9. Dodatci	20
4.2. Izgled ispita i način rješavanja.....	14	9.1. Vokabular.....	20
4.3. Pribor	14	9.1.1. Imena	37
5. Opis bodovanja	15	9.2. Tablice glagola	46
5.1. Vrednovanje ispitne cjeline: Tekst.....	15	9.2.1. Glagoli prema završnome glasu osnove (<i>verba vocalia</i> , <i>verba muta</i> i <i>verba liquida</i>).....	46
5.2. Vrednovanje ispitne cjeline: Jezik.....	15	9.2.2. Glagoli na –μι	51
5.3. Vrednovanje ispitne cjeline: Književnost i civilizacija	15	9.2.3. Glagoli s osobitom tvorbom oblika.....	53

Uvod

Grčki jezik je na državnoj maturi izborni predmet, a učenici klasičnih gimnazija mogu, prema osobnom izboru, kao obvezni ispit državne mature umjesto ispita iz stranoga jezika polagati ispit iz Latinskoga ili Grčkoga jezika.

Ispitni katalog za državnu maturu iz Grčkoga jezika temeljni je dokument ispita u kojemu su navedeni i objašnjeni sadržaji, kriteriji te načini ispitivanja i vrednovanja znanja u školskoj godini 2019./2020.

U ispitnome je katalogu jasno navedeno što se od pristupnika očekuje u ispit.

Ispitni katalog usklađen je s četverogodišnjim nastavnim planom i programom za Grčki jezik u klasičnim gimnazijama¹. Razina ispita iz Grčkoga jezika na državnoj maturi u školskoj godini 2019./2020. identična je za učenike koji su klasičnu gimnaziju upisali kao početnici i za učenike koji su ju upisali kao nastavljači.

Ispitni katalog sadrži sedam poglavlja:

1. Područja ispitivanja
2. Obrazovni ishodi
3. Struktura ispita
4. Tehnički opis ispita
5. Opis bodovanja
6. Primjeri zadataka
7. Priprema za ispit.

U prvome i drugome poglavlju navedeno je što se ispituje u ispit. U prvome su poglavlju navedena

područja ispitivanja, a u drugome ključna znanja i vještine koje pristupnik² treba usvojiti.

U trećemu, četvrtome i petome poglavlju opisani su način ispitivanja, struktura i oblik ispita, vrste zadataka te način rješavanja i vrednovanja zadataka i ispitnih cjelina.

U šestome su poglavlju navedeni primjeri zadataka s detaljnim objašnjenjem, a u sedmome poglavlju objašnjeno je na koji se način treba pripremiti za ispit.

Poglavlja Literatura i Dodatci priloženi su s istom svrhom.

1. Područja ispitivanja

Ispitom iz Grčkoga jezika provjeravaju se sljedeća ključna znanja i vještine:

- razumijevanje jednostavnijega izvornoga grčkoga teksta
- poznavanje i upotreba jezičnih zakonitosti grčkoga jezika
- ovladanost osnovnim vokabularom
- poznavanje osnova grčke književnosti i civilizacije

Ispit iz Grčkoga jezika se, sukladno tomu, sastoji od triju ispitnih cjelina; **teksta, jezika, te književnosti i civilizacije.**

Ispitna cjelina **Tekst** sastoji se od sljedećih podpodručja i njihove razrade:

A. ODNOSI U TEKSTU: odnosi u rečenici i odnosi među rečenicama

B. RAZUMIJEVANJE TEKSTA: poruka teksta i sadržaj teksta

¹ Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete, broj 1, Školske novine, Zagreb, 1994.

² Termin pristupnik u ispitnome katalogu podrazumijeva rodnu razliku te se odnosi i na pristupnice i na pristupnike.

C. PRIJEVOD TEKSTA: prijevod dijela rečenice i prijevod rečenice

D. PROZODIJA I METRIKA: prozodija i metrika

Ispitna cjelina **Jezik** sastoji se od sljedećih podpodručja i njihove razrade:

A. FONOLOGIJA: pismo, izgovor i naglasak

B. MORFOLOGIJA: imena, prilozi i glagoli

C. VOKABULAR: značenje riječi, upotreba rječnika i etimologija

Ispitna cjelina **Književnost i civilizacija** sastoji se od sljedećih podpodručja i njihove razrade:

A. POVIJEST KNJIŽEVNOSTI: periodizacija, život i djela autora

B. TEORIJA KNJIŽEVNOSTI: književne vrste i stilske karakteristike

C. MITOLOGIJA: bogovi, junaci i ostala mitološka bića i likovi

D. RELIGIJA: svetišta, obredi i običaji i panhelenske igre i lokalne svetkovine

E. POLITIČKA I KULTURNA POVIJEST: politička povijest i kulturna povijest

F. SVAKODNEVICA: privatni život i društveni život

2. Obrazovni ishodi

U ovome su poglavlju za svako područje ispitivanja navedeni obrazovni ishodi, odnosno konkretni opisi onoga što pristupnik mora znati i razumjeti da bi ostvario željeni rezultat u ispitju državne mature iz Grčkoga jezika.

2.1. Tekst

PODPODRUČJE: odnosi u tekstu

RAZRADA PODPODRUČJA: odnosi u rečenici

ISHODI:

- odrediti odnose unutar rečenice
- prepoznati osnovne sintaktičke strukture unutar rečenice
- izdvojiti osnovne sintaktičke strukture unutar rečenice

SADRŽAJ:

subjekt, predikat, direktni objekt, indirektni objekt, priložna oznaka, imenski atribut, apozicija, atribut, posvojni genitiv, dijelni genitiv, genitiv odvajanja, usporedni genitiv, vrste participa, vrste konjunktiva i optativa u nezavisnim rečenicama

PODPODRUČJE: odnosi u tekstu

RAZRADA PODPODRUČJA: odnosi među rečenicama

ISHODI:

- razlikovati odnose među rečenicama
- razlikovati osnovne sintaktičke strukture među rečenicama
- izdvojiti osnovne sintaktičke strukture među rečenicama

SADRŽAJ:

vrste nezavisnosloženih rečenica, vrste zavisnosloženih rečenica, rečenične konstrukcije akuzativa i nominativa s infinitivom i genitiva apsolutnoga

PODPODRUČJE: razumijevanje teksta

RAZRADA PODPODRUČJA: poruka teksta

ISHODI:

- povezati u smislenu cjelinu dijelove neke rečenice na grčkom jeziku
- odrediti osnovnu poruku izvornog teksta na grčkom jeziku
- prepoznati osnovnu poruku izvornog teksta na grčkom jeziku
- upotrijebiti ispravan oblik u skladu sa smislom rečenice

PODPODRUČJE: razumijevanje teksta

RAZRADA PODPODRUČJA: sadržaj teksta

ISHODI:

- odrediti ključne sadržajne podatke u polaznom tekstu
- razumjeti ključne sadržajne podatke u polaznom tekstu
- navesti ključne sadržajne podatke u polaznom tekstu

PODPODRUČJE: prijevod teksta

RAZRADA PODPODRUČJA: prijevod dijela rečenice

ISHODI:

- izabrati ispravan prijevod dijela rečenice
- prevesti dio rečenice

- prevesti osnovne sintaktičke elemente u nekoj rečenici

PODPODRUČJE: prijevod teksta

RAZRADA PODPODRUČJA: prijevod rečenice

ISHODI:

- izabrati ispravan prijevod rečenice
- prevesti rečenicu

PODPODRUČJE: prozodija i metrika

RAZRADA PODPODRUČJA: prozodija

ISHODI:

- prepoznati osnovne zakonitosti prozodije
- otkriti propisane načine rješavanja hijata
- navesti propisane načine rješavanja hijata

SADRŽAJ:

kvantiteta slogova, broj slogova u metru, elizija, afereza, tmeza, kraza, siniceza, sinkopa, dijereza

PODPODRUČJE: prozodija i metrika

RAZRADA PODPODRUČJA: metrika

ISHODI:

- izabrati ispravnu shemu propisanih stopa
- navesti ispravnu shemu propisanih stopa
- izabrati ispravnu metričku shemu propisanih metara
- prepoznati stih pojedine književne vrste

SADRŽAJ:

daktil, spondej, trohej, jamb, heksametar, elegijski distih

2.2. Jezik

PODPODRUČJE: Fonologija

RAZRADA PODPODRUČJA: Pismo

ISHODI:

- prepoznati slova grč. alfabetu
- primijeniti pravila pisanja

PODPODRUČJE: Fonologija

RAZRADA PODPODRUČJA: Izgovor

ISHODI:

- definirati pravila izgovora
- primijeniti pravila izgovora

PODPODRUČJE: Fonologija

RAZRADA PODPODRUČJA: Naglasak

ISHODI:

- razlikovati naglaske
- primijeniti pravila o naglašavanju

PODPODRUČJE: Morfologija

RAZRADA PODPODRUČJA: Imena

ISHODI:

- odrediti oblik imena
- navesti oblik imena
- primijeniti oblik imena
- prevesti oblik imena

SADRŽAJ: član, imenice, pridjevi, zamjenice, brojevi

PODPODRUČJE: Morfologija

RAZRADA PODPODRUČJA: Prilozi

ISHODI:

- odrediti oblik priloga
- navesti oblik priloga
- primijeniti oblik priloga
- prevesti oblik priloga

PODPODRUČJE: Morfologija

RAZRADA PODPODRUČJA: Glagoli

ISHODI:

- odrediti oblik glagola
- navesti oblik glagola
- primijeniti oblik glagola
- prevesti oblik glagola

PODPODRUČJE: Vokabular

RAZRADA PODPODRUČJA: Značenje riječi

ISHODI:

- odrediti značenje riječi
- navesti sinonime riječi
- navesti antonime riječi

PODPODRUČJE: Vokabular

RAZRADA PODPODRUČJA: Upotreba rječnika

ISHODI:

- odrediti rječnički oblik riječi
- navesti rječnički oblik riječi

PODPODRUČJE: Vokabular

RAZRADA PODPODRUČJA: Etimologija

ISHODI:

- odrediti etimologiju riječi
- navesti etimologiju riječi

2.3. Književnost i civilizacija

PODPODRUČJE: Povijest književnosti

RAZRADA PODPODRUČJA: Periodizacija

ISHODI:

- definirati periodizaciju grčke književnosti
- odrediti vremenske odrednice književnopovijesnoga razdoblja
- razlikovati vremenske odrednice književnopovijesnoga razdoblja

PODPODRUČJE: Povijest književnosti

RAZRADA PODPODRUČJA: Život i djela autora

ISHODI:

- imenovati najistaknutije predstavnike pojedinih književnih vrsta
- navesti podatke o životu najistaknutijih predstavnika pojedinih književnih vrsta
- navesti podatke o djelima najistaknutijih predstavnika pojedinih književnih vrsta
- izdvojiti ključne sadržajne podatke književnih djela propisanih autora
- prepoznati likove u književnim djelima propisanih autora
- odrediti rodbinske veze među likovima u književnim djelima propisanih autora

PODPODRUČJE: Teorija književnosti

RAZRADA PODPODRUČJA: Književne vrste

ISHODI:

- prepoznati povijesni razvoj književnih vrsta i oblika
- navesti osnovne karakteristike pojedinih književnih vrsta

SADRŽAJ:

epika, lirika, historiografija, retorika, filozofija

PODPODRUČJE: Teorija književnosti

RAZRADA PODPODRUČJA: Stilske karakteristike

ISHODI:

- odrediti glavne stilske karakteristike predstavnika pojedinih književnih vrsta (Homer, Ksenofont, Herodot, Demosten, Heraklit, Demokrit, Platon, Aristotel)
- navesti figure riječi u epici (stalni epiteti, dijelovi govora, kompozicija, drama)
- navesti načine kompozicije pojedinih književnih vrsta (stalni epiteti, dijelovi govora, kompozicija)

PODPODRUČJE: Mitologija

RAZRADA PODPODRUČJA: bogovi

ISHODI:

- imenovati bogove
- razlikovati priče o bogovima
- navesti obilježja bogova
- odrediti rodbinske odnose među bogovima
- odrediti rodbinske odnose bogova s junacima ili smrtnicima

PODPODRUČJE: Mitologija

RAZRADA PODPODRUČJA: Junaci

ISHODI:

- imenovati junake
- razlikovati priče o junacima
- navesti obilježja grčkih junaka
- odrediti rodbinske odnose među junacima

PODPODRUČJE: Mitologija**RAZRADA PODPODRUČJA: Ostala mitološka bića i likovi****ISHODI:**

- razlikovati priče o mitološkim bićima i likovima
- navesti mitološka bića i likove
- opisati mitološka bića i likove

PODPODRUČJE: Mitologija**RAZRADA PODPODRUČJA: Mitološki ciklusi****ISHODI:**

- smjestiti likove, bogove ili junake u određeni mitološki ciklus

PODPODRUČJE: Religija**RAZRADA PODPODRUČJA: Svetiša****ISHODI:**

- navesti najvažnija grčka svetišta
- nabrojati dijelove arhitekture grčkog svetišta
- povezati božanstvo i njemu posvećeno svetište
- navesti mitološka bića i likove povezane sa svetištem

PODPODRUČJE: Religija**RAZRADA PODPODRUČJA: Obredi i običaji****ISHODI:**

- razlikovati bogoslužne obrede i običaje
- navesti bogoslužne obrede i običaje

PODPODRUČJE: Religija**RAZRADA PODPODRUČJA: Panhelenske igre i lokalne svetkovine****ISHODI:**

- nabrojati panhelenske igre i lokalne svetkovine
- razlikovati panhelenske igre i lokalne svetkovine
- povezati božanstvo i njemu posvećene igre ili svetkovinu

PODPODRUČJE: Politička i kulturna povijest**RAZRADA PODPODRUČJA: Politička povijest****ISHODI:**

- navesti pojmove i ustanove iz političke povijesti
- razlikovati oblike društvenog uređenja
- imenovati ključne osobe u grčkoj povijesti iz Homerskog, arhajskog, klasičnog i doba helenizma
- navesti ključne događaje u grčkoj povijesti iz Homerskog doba, arhajskog doba, klasičnog doba i doba helenizma
- imenovati osobe zaslužne za kreiranje zakonodavnog okvira

PODPODRUČJE: Politička i kulturna povijest**RAZRADA PODPODRUČJA: Kulturna povijest****ISHODI:**

- navesti arheološke lokalitete iz razdoblja antičke Grčke
- navesti imena osoba zaslužnih za arheološka otkrića iz razdoblja antičke Grčke
- navesti imena grčkih polisa
- nabrojati dijelove polisa
- navesti vrste grčkog hrama
- razlikovati vrste grčkog hrama
- nabrojati dijelove grčkog hrama

- prepoznati spomenike antičke grčke u svjetskoj kulturnoj baštini
- prepoznati spomenike antičke grčke u hrvatskoj kulturnoj baštini
- navesti grčke naseobine na području današnje Hrvatske
- navesti grčke naseobine na području antičke Grčke
- smjestiti u vremenu i prostoru grčka plemena, pokrajine i dijalekte
- imenovati poznate umjetnike i njihova djela
- navesti poznate epizode iz života znamenitih filozofa, znanstvenika, umjetnika, političara

PODPODRUČJE: Svakodnevnica

RAZRADA PODPODRUČJA: Privatni život

ISHODI:

- navesti pojmove vezane uz odgoj i izobrazbu
- nabrojati ustanove vezane uz odgoj i izobrazbu
- imenovati odjeću i obuću
- navesti dijelove grčke kuće

- prepoznati svadbene običaje
- opisati pogrebne običaje

PODPODRUČJE: Svakodnevnica

RAZRADA PODPODRUČJA: Društveni život

ISHODI:

- navesti mjesta za održavanje dramskih, muzičkih i sportskih natjecanja
- razlikovati pojmove vezane uz dramska i sportska natjecanja
- opisati grčkog vojnika
- nabrojati opremu grčkog vojnika

3. Struktura ispita

Ispit iz Grčkoga jezika sastoji se od triju cjelina koje sadžavaju ukupno **73** zadatka, od kojih će pristupnici morati riješiti **70** zadataka. Redni brojevi zadataka koja pristupnici neće morati riješiti bit će im pročitani u uputama za polaganje ispita državne mature iz Grčkog jezika. Pristupnici rješavanjem ispita iz Grčkog jezika mogu ostvariti maksimalno **70 bodova**.

Prvom cjelinom ispituje se poznavanje **Teksta**, drugom poznavanje **Jezika**, a trećom poznavanje **Književnosti i civilizacije**. U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

3.1. Tekst

Ovim dijelom ispita provjerava se razina razumijevanja pročitanaoga teksta, dijela teksta ili rečenice te znanja i vještine koje je pristupnik stekao u područjima morfologije i sintakse.

U tablici 1. prikazana je struktura ispitne cjeline **Tekst**.

Tablica 1.³

ZADATCI	VRSTA ZADATAKA	BROJ ZADATAKA
1. – 5.	zadatci višestrukoga izbora	5
6. – 8.	zadatci višestrukoga izbora	3
13. – 15.	zadatci dopunjavanja	3
16. – 19.	zadatci kratkoga odgovora	4
20. – 22.	zadatci višestrukoga izbora	3
27. – 28.	zadatci višestrukoga izbora	2
32. – 34.	zadatci dopunjavanja	3
35. – 38.	zadatci višestrukoga izbora	4

³ U ispitnom području Tekst nalaze se tri vrste polaznih tekstova: a) oni iz djela propisanih autora, ali ne iz odlomaka propisanih ovome katalogu u poglavlju *Literatura*, b) oni izabrani iz odlomaka propisanih u ovome katalogu u poglavlju *Literatura*, c) jednostavnije rečenice prikladne za analizu i prevođenje

3.2. Jezik

Ovim dijelom ispita provjerava se poznavanje jezika iz tekstova propisanih nastavnim planom i programom za klasične gimnazije.

U tablici 2. prikazana je struktura ispitne cjeline **Jezik**.

Tablica 2.

ZADATAK	VRSTA ZADATAKA	BROJ ZADATAKA
9. – 12.	zadatak kratkoga odgovora	4
23. – 26.	zadatci kratkoga odgovora	4
29. – 31.	zadatci kratkoga odgovora	3
39. – 42.	zadatci povezivanja	4
43. – 46.	zadatci višestrukoga izbora	4
47. – 50.	zadatci višestrukoga izbora	4
51. – 54.	zadatci kratkoga odgovora	4
55. – 57.	Zadatci višestrukoga izbora	3

3.3. Književnost i civilizacija

Ovim dijelom ispita provjerava se poznavanje sadržaja iz grčke književnosti i civilizacije propisanih nastavnim planom i programom za učenike klasičnih gimnazija.

U tablici 3. prikazana je struktura ispitne cjeline **Književnost i civilizacija**.

Tablica 3.

ZADATAK	VRSTA ZADATAKA	BROJ ZADATAKA
58. – 63.	zadatci kratkoga odgovora	6
64. – 73.	zadatci višestrukoga izbora	10

4. Tehnički opis ispita

4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Grčkoga jezika traje ukupno **90 minuta** bez stanke.

Pristupnik može sam rasporediti vrijeme rješavanja i nije vremenski ograničen pri rješavanju pojedinih dijelova ispita.

Vremenik provedbe bit će objavljen na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj su ispitna knjižica i list za odgovore.

Važno je pažljivo pročitati tekst općih uputa i tekst uputa za rješavanje zadataka i označavanje točnih odgovora.

U zadatcima zatvorenoga tipa (zadatci višestrukoga izbora i zadatak povezivanja) pristupnik mora označiti točne odgovore znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

U zadatcima otvorenoga tipa pristupnik mora odgovoriti kratkim odgovorom s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom (zadatci dopunjavanja i kratkoga odgovora) na za to predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici. Ako pristupnik pogriješi, treba precrtati netočan odgovor, staviti ga u zagradu, napisati točan odgovor i staviti skraćeni potpis pokraj točnoga odgovora.

4.3. Pribor

Tijekom pisanja ispita iz Grčkoga jezika dopušteno je upotrebljavati isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Pristupnici ne smiju upotrebljavati rječnike, gramatičke sažetke ni ostala pomagala. Nije dopuštena upotreba tehničkih pomagala.

5. Opis bodovanja

Pristupnik u ispitu može ostvariti **70** bodova.

Udio ispitnih cjelina u ukupnome uspjehu na ispitu prikazan je u tablici 4.

Tablica 5. Udio ispitnih cjelina u ispitu

Tekst	37 %
Jezik	41 %
Književnost i civilizacija	22 %

5.1. Vrednovanje ispitne cjeline: Tekst

Bodovi: Točan odgovor na pojedini zadatak donosi jedan bod.

Ukupni broj bodova: 27

5.2. Vrednovanje ispitne cjeline: Jezik

Bodovi: Točan odgovor na pojedini zadatak donosi jedan bod.

Ukupni broj bodova: 30

5.3. Vrednovanje ispitne cjeline: Književnost i civilizacija

Bodovi: Točan odgovor na pojedini zadatak donosi jedan bod.

Ukupni broj bodova: 13

6. Primjeri zadataka

U ovome su poglavlju navedeni primjeri zadataka⁴. Uz svaki primjer zadatka ponuđen je opis te vrste zadatka, točan odgovor, obrazovni ishod koji se tim konkretnim zadatkom ispituje te način bodovanja.

6.1. Primjer zadatka višestrukoga izbora

Zadatak višestrukoga izbora sastoji se od upute (u kojoj je opisan način rješavanja zadatka i koja je zajednička za sve zadatke toga tipa u nizu), osnove (pitanja) te ponuđenih odgovora od kojih je jedan točan.

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Kako se obično nazivaju teške muke?

- A. Ahilejeve
- B. Iksionove
- C. Prokrustove
- D. Tantalove

TOČAN ODGOVOR: D. Tantalove

OBRAZOVNI ISHOD: navesti obilježja grčkih junaka

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora

² Za svaku vrstu zadatka dan je primjer, bez obzira na ispitne cjeline. Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati u ogleđnome primjeru ispita.

6.2. Primjer zadatka kratkoga odgovora

U zadatku kratkoga odgovora pristupnik treba odgovoriti riječju ili više riječi. Odgovor treba upisati na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

U pridruženoj uputi naznačen je način rješavanja zadatka.

U sljedećem zadatku potpuno opišite zadani oblik riječi iz teksta.

Odgovor upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

ῥητοριζεν _____

TOČAN ODGOVOR: 3. l. sg. impf. akt.

OBRAZOVNI ISHOD: odrediti oblik glagola

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor ili odgovor nije upisan

6.3. Primjer zadatka dopunjavanja

U zadatku dopunjavanja pristupnik treba na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici upisati odgovarajući pojam ovisno o uputi u zadatku dopunjavanja.

U sljedećem zadatku dopunite zadanu rečenicu odgovarajućim oblikom glagola u zagradi.

Odgovor upišite **samo** na predviđeno mjesto u ispitnoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

Πολλοὶ στρατιῶται _____ (μένω,
ind. aor. akt.) ἡμέρας τρεῖς.

TOČAN ODGOVOR: ἔμειναν

OBRAZOVNI ISHOD: primijeniti oblik glagola

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor ili odgovor nije upisan

6.4. Primjer zadatka povezivanja

Zadatak povezivanja sastoji se od **upute** (u kojoj je opisan način rješavanja zadatka), **osnove**, **četiriju čestica pitanja** te **sedam čestica odgovora**.

U sljedećemu zadatku **svaki** sadržaj označen brojem povežite **samo s jednim** odgovarajućim sadržajem koji je označen slovom.

Tri sadržaja označena slovom ne mogu se povezati.

Nula (**0**) i **H** su primjeri.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

0. Ἀγαμέμνων

39. Ἀχιλλέως

40. Ἑκτορι

41. Ἀνδρομάχη

42. Ἑλένη

A. ταύτης

B. τούτω

C. τούτου

D. ταύτη

E. αὕτη

F. τούτους

G. τοῦτον

H. οὗτος

TOČAN ODGOVOR: 39.C, 40.B, 41.E, 42.D

OBRAZOVNI ISHOD: povezati odgovarajući oblik pokazne zamjenice

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora

7. Priprema za ispit

Ispit iz Grčkoga jezika temelji se na važećem nastavnome programu za klasične gimnazije. Redovito učenje važno je za bolje razumijevanje gradiva i doprinosi da pamćenje bude trajno i svrsishodno. Preduvjet za uspješno polaganje ispita je temeljna jezična pismenost i osnove čitanja s razumijevanjem.

Tijekom priprema za državnu maturu potrebno je ponoviti:

- morfologiju (oblike deklinacije, komparacije i konjugacije te vremena pravilnih i nepravilnih glagola)
- sintaksu (analiza rečenice, sintaksa padeža – osobito posvojni genitiv, dijelni genitiv, genitiv uspoređivanja, genitiv apsolutni, sintaksa rečenice)
- tekstove autora: Ksenofont, Herodot, Homer, Demosten, Platon (odlomci iz djela autora propisanih planom i programom navedeni su u poglavlju *Literatura*)
- civilizacijsko-povijesne sadržaje (mitologija i religija, povijest, svakodnevica)
- književno-povijesne sadržaje autora, književnih vrsta i razdoblja u grčkoj književnosti, periodizaciju književnosti, pregled i razvoj književnih vrsta (epika, lirika, historiografija, retorika i filozofija) te život i djelo propisanih autora.

Dobro poznavanje načina ispitivanja znatno će pomoći pristupniku da uspješno riješi zadatke u ispitu.

8. Literatura

8.1. Odlomci iz djela autora propisanih planom i programom

Ksenofont, *Anabaza*, I, 1, 1 – 6, Uzroci
 Ksenofont, *Anabaza*, I, 2, 10 – 18, Smotra
 Ksenofont, *Anabaza*, I, 8, 12 – 17, Lozinka
 Ksenofont, *Anabaza*, IV, 7, 19 – 27, More, More!
 Herodot, *Historiae*, I, 23 – 24, Arion
 Herodot, *Historiae*, VII, 202, 204 – 205, Leonida i njegovi junaci
 Herodot, *Historiae*, VII, 208, Bezuspješne navale Perzijanaca
 Herodot, *Historiae*, VII, 220, 222 – 225, Herojska smrt Leonide i njegovih drugova
 Herodot, *Historiae*, VII, 228, Spomenik palim junacima
 Demosten, *Protiv Filipa* 3, 8 – 12
 Demosten, *Protiv Filipa* 3, 70 – 76
 Platon, *Protagora*, II
 Platon, *Protagora*, XI
 Platon, *Kriton*
 Aristotel, gl. 4 Razvoj tragedije
 Aristotel, gl. 6 Određenje tragedije
 Homer, *Ilijada*, I, 1 – 54, Srdžba
 Homer, *Ilijada* VI, 369 – 432, Rastanak Hektora i Andromahe
 Homer, *Odiseja*, I, 1 – 43

8.2. Preporučena literatura za pristupnike

Dukat, *Manthano*, Alfa, Zagreb, 1998.
 Dukat, *Gramatika grčkog jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 1983.

Majnarić, Gorski, *Grčko-hrvatski rječnik*, Školska knjiga, Zagreb, 1976.
 Martinić-Jerčić, Matković, *Prometej*, Školska knjiga, Zagreb, 2003.
 Musić, Majnarić, *Gramatika grčkog jezika*, Školska knjiga, Zagreb, 1980.
 Sabadoš, Sironić, Zmajlović, *Grčka vježbenica*, Školska knjiga, Zagreb, 2003.
 Sabadoš, Sironić, Zmajlović, *Chrestomathia Graeca*, Školska knjiga, Zagreb, 2002.
 Sabadoš, Sironić, Zmajlović, *Anthologia Graeca*, Školska knjiga, Zagreb, 1971.
 Schwab, *Najljepše priče klasične starine*, Mladost, Zagreb, 1963.
 Zamarovsky, *Junaci antičkih mitova*, ArtResor, Zagreb, 1985.

8.3. Preporučena literatura za nastavnike

Der kleine Pauly, *Lexikon der Antike in 5 Bänden*, München, 1979.
Der neue Pauly, Stuttgart-Weimar, 1996.
 Dukat, *Ogledi o grčkoj tragediji*, Izdavački centar Rijeka, Biblioteka Dometi, 1981.
 Dukat, *Homersko pitanje*, Globus, Zagreb, 1987.
 Eshil – Sofoklo – Euripid, *Sabrane grčke tragedije*, Vrhunci civilizacije, Beograd, 1988.
 Herodot, *Povijest*, Matica hrvatska, Zagreb, 2000.
 Juric, *Grčka – od mitova do antičkih spomenika*, Andromeda, Rijeka, 2001.
 Lesky, *Povijest grčke književnosti*, Golden marketing, Zagreb, 2001.
 Musić, *Nacrt grčkih i rimskih starina*, Ex libris, Zagreb, 2002.

Olalla, *Mitološki atlas Grčke*, Golden marketing, Zagreb, 2007.

Povijest svjetske književnosti, II. dio, Mladost, Zagreb, 1977.

Schein, *Smrtni junak*, Globus, Zagreb, 1989.

The Oxford Concise Companion to Classical Literature, Oxford, 1993.

The Oxford Companion to Classical Civilization, Oxford, 1998.

The Oxford Classical Dictionary, Oxford, 1996.

The Penguin Dictionary of Classical Mythology, London, 1990.

The Penguin, *Historical Atlas of Ancient Greece*, London, 1996.

Sironić, *Rasprave o helenskoj književnosti*, Matica hrvatska, Zagreb, 1997.

Škiljan, *Leksikon antičkih autora*, Latina & Graeca, Zagreb, 1996.

Škiljan, *Leksikon antičkih termina*, Latina & Graeca, Zagreb, 2003.

Zaninović, *Od Helena do Hrvata*, Školska knjiga, Zagreb, 1996.

Zamarovsky, *Otkriće Troje*, Globus, Zagreb, 1965.

Zamarovsky, *Grčko čudo*, Školska knjiga, Zagreb, 1978.

8.4. Korisni linkovi

<http://www.textkit.com/>

<http://www.gottwein.de/>

<http://www.teacheroz.com/greeks.html>

<http://www.factmonster.com/spot/ancientgreece-litmyth.html>

<http://www.theatredatabase.com/ancient/>

<http://www.perseus.tufts.edu/hopper/>

<http://ancienthistory.about.com/od/greekliterature/>

<http://www.infoplease.com/spot/ancientgreece-litmyth.html>

9. Dodatci

9.1. Vokabular

A

ἄβροτος 3 i 2

ἀγαθός 3

ἀγαπάω

ἀγάπη, ης, ἡ

ἄγαλμα, ατος, τό

ἄγγελος, ου, ό

ἀγγέλλω

ἄγκυρα, ας, ἡ

ἀγείρω

ἀγορά, ᾱς, ἡ

ἀγορεύω

ἀγρός, οῦ, ό

ἀγών, ὠνος, ό

ἀγωνίζομαι

ἄγω

ἀδελφός, οῦ, ό

ἀδικέω

ἀδικία, ας, ἡ

ἄδικος 2

ἄδω

besmrtn

dobar, čestit

voljeti

ljubav

nakit; ponos; kip;

zavjetni dar

glasnik

javljati

sidro

skupljati; sazivati

skupština, trg, trgovina

javno govoriti

polje

igra, natjecanje; zorište;
boj

natjecati se, boriti se

voditi

brat

činiti krivo; biti krivac;

biti nepravedan

nepravda

nepravedan; zao

pjevati

αεί

αἴθρ, ἄέρος, ἡ

ἀθάνατος 2

ἄθλος, ου, ό

ἀθροίζω

αἰθήρ, έρος, ἡ

αἶμα, ατος, τό

αἶξ, γός, ἡ/ό

αἰσθάνομαι

αἴσθησις, εως, ἡ

αἰσχρός 3

αἰρέω

αἰτέω

αἰτία, ας, ἡ

ἀκούω

ἀκοντίζω

ἀκρόπολις, εως, ἡ

ἄκρος 3

ἄκων, ἄκουσα, ἄκων

ἀλγεινός 3

ἀλγέω

ἄλγος, ους, τό

ἀλήθεια, ας, ἡ

ἀληθεύω

ἀληθείς 2

ἄλλά

ἄλλος, η, ο

uvijek

zrak

besmrtn

borba, nadmetanje; muka

skupljati

eter; nebo; zrak

krv

koza; jarac

opaziti, osjetiti

osjećanje

ružan, gadan

uzeti, uhvatiti, pograbit

moliti, tražiti

uzrok, krivnja

slušati

bacati koplje

gornji grad, tvrđava

višnji, gornji, krajnji

protiv volje

bolan, mučan

osjećati bol

bol

istina

govoriti istinu

istinit

ali, nego

drugi

ἄλοχος, ου, ἡ
 ἁμαρτάνω
 ἁμάρτημα, ατος, τό
 ἁμαρτία, ας, ἡ
 ἀμείβομαι
 ἄμπελος, ου, ἡ
 ἀμφίπολος, ου, ἡ
 ἀνά (+ ak.)
 ἀναβαίνω
 ἀνάβασις, εως, ἡ
 ἀνάγκη, ης, ἡ
 ἄναξ, ἄνακτος, ὁ
 ἀνάττω
 ἀνδρεία, ας, ἡ
 ἀνδρεῖος 3
 ἄνεμος, ου, ὁ
 ἀνῆρ, ἀνδρός, ὁ
 ἄνθος, ους, τό
 ἄνθρωπος, ου, ὁ
 ἀνοίγνυμι/ ἀνοίγω
 ἄξιος 3
 αἰδός, οὔ, ὁ
 ἀπό (+ gen.)
 ἀποθνήσκω
 ἄποινα, ων, τά
 ἀπορία, ας, ἡ
 ἀργυροῦς, ἄ, οὔν

supruža, žena
 promašiti; pogriješiti
 pogreška, grijeh
 pogreška, grijeh
 promijeniti; odgovarati
 vinova loza
 sluškinja
 uz, po
 uzlaziti, penjati se
 uspon
 nužda, sila; sudbina
 vladar
 vladati
 hrabrost
 muževan, hrabar
 vjetar
 muž, čovjek, junak
 cvijet
 čovjek
 otvarati
 vrijedan, dostojan
 pjevač
 od
 umirati
 otkupnina
 neprilika
 srebrn

ἀργυρότοξος 2

ἀρετή, ἧς, ἡ
 ἁρμονία, ας, ἡ
 ἁρμότης

ἀρχή, ἧς, ἡ

ἄρχω

ἄρχων, οντος, ὁ

ἀσπίς, ἰδος, ἡ

ἄστρ, εος, τό

ἀτιμάζω

αὐγή, ἧς, ἡ

αὐδάω

αὐλός, οὔ, ὁ

αὐτόματος 2

αὐτός, ἧ, ὁ

αὐξάνω

ἀφικνέομαι

ἄφρων 2

B

βαθύς, εἶα, ύ

βαίνω

srebrnoluk;
 epitet za Apolona
 vrlina, hrabrost
 veza, spajanje; sklad
 spajati; uskladiti se
 početak, vlast,
 zapovjedništvo, pokrajina
 počinjati, vladati,
 zapovijedati
 zapovjednik
 štit
 grad (najčešće se
 odnosi na Atenu)
 sramotiti, prezirati, ne
 štovati
 zraka (Sunca)
 govoriti
 frula, svirala
 koji se sam od sebe
 pokreće
 sam, isti, on (u kosim
 padežima)
 povećavati
 stići
 nerazuman, lud

dubok

ići, koračati, stupati

βάλλω
 βάρβαρος 2
 βαρύς, εἶα, ὕ
 βασιλεία, ας, ἡ
 βασίλεια, ας, ἡ
 βασιλεύς, ἕως, ὁ
 βασιλεύω
 βάτραχος, ου, ὁ
 βία, ας, ἡ
 βίβλος, ου, ἡ
 βιβλίον, ου, τό
 βίος, ου, ὁ
 βλέπω
 βοάω
 βοή, ἡς, ἡ
 βουλεύω
 βουλή, ἡς, ἡ
 βούλομαι
 βοῦς, βοός, ὁ
 βοῶπις, ἰδος, ἡ
 βραδύς, εἶα, ὕ
 βραχύς, εἶα, ὕ
 βροτός, ὁ, ἡ
 βωμός, οὔ, ὁ

bacati
 negrčki, barbarski
 težak
 kraljevina, kraljevska vlast
 kraljica
 kralj
 kraljevati, vladati
 žaba
 sila
 knjiga
 knjižica
 život
 škoditi, štetiti
 gledati
 zvati
 vika
 vijećati, savjetovati;
 med. odlučivati
 savjet, dogovor, odluka;
 vijeće
 htjeti, željeti
 govedo
 volooka, epitet za Heru
 spor
 kratak
 smrtan; supst. smrtnik
 žrtvenik

Γ

γάλα, γάλακτος, τό
 γάμος, ου, ὁ
 γαμέω
 γάρ
 γελάω
 γέλως, ωτος, ὁ
 γένεσις, εως, ἡ
 γένος, ους, τό
 γηράσκω
 γέρον, οντος, ὁ
 γῆ, ἡς, ἡ
 γῆρας, γέρως, τό
 γηραιός 3
 γίγας, αντος, ὁ
 γίγνομαι
 γιγνώσκω
 γλαυκῶπις, ἰδος, ἡ
 γλαῦξ, κός, ἡ
 γλυκύς, εἶα, ὕ
 γλύφω
 γλῶττα, ης, ἡ
 γνώμη, ης, ἡ
 γονεύς, ἕως, ὁ
 γόνυ, γόνατος, τό
 mlijeko
 svadba, brak
 ženiti se
 naime, jer
 smijati se
 smijeh
 postanak, rođenje
 rod, pleme
 stariti, slabjeti
 starac
 zemlja
 starost
 star; supst. starac
 div
 postajati, biti
 poznavati, spoznavati
 sovoooka, sjajnoooka;
 epitet za Atenu
 sova
 sladak
 urezati u kamen, isklesati
 jezik
 mišljenje, odluka
 roditelj
 koljeno

γράμμα, ατος, τό	slovo; knjiga; pl. književnost, čitanje i pisanje	δεσμώτης, ου, ό	(pridjev) svezan, okovan; (imenica) zarobljenik
γραμματική, ης, ή	gramatika	δέσποινα, ας, ή	gospodarica
γράφω	pisati	δεσπότης, ου, ό	gospodar
γυμνάζω	vježbati	δέχομαι	primati
γυμνάσιον, ου, τό	vježbalište	δήμος, ου, ό	narod
γυμνός 3	gol; oskudno odjeven	δημοκρατία, ας, ή	demokracija, vlast naroda
γυνή, γυναικός, ή	žena	διά (+ gen.)	kroz, preko; (+ ak.) zbog
γύψ, γυπός, ό	jastreb	διάδοχος, ου, ό	nasljednik, zamjenik
Δ		διαφθείρω	uništavati, pustošiti
δαίμων, ονος, ό	božanstvo, zao duh, duh čuvar	διδάσκαλος, ου, ό	učitelj
δαίμωνιος 3 i 2	božanski, demonski	διδάσκω	poučavati
δάφνη, ης, ή	lovor	δίδωμι	davati
δέ	a, ali, no	διθύραμβος, ου, ό	ditiramb, korska pjes- ma
δει	treba	δίκαιος 3	pravedan
δείδω	plašiti se	δικαιοσύνη, ης, ή	pravda
δείκνυμι	pokazivati	δίκη, ης, ή	pravo, pravednost
δεινός 3	strašan	διος 3	bogolik; božanski; častan
δελφίς, ἱνος, ό	delfin	διώκω	(pro)goniti
δένδρον, ου, τό	drvo	δοκέω (δοκεῖ μοι)	misлити (čini mi se)
δεξιά, ᾱς, ή	desnica	δόξα, ης, ή	misao, glas, slava
δεξιός 3	desni	δόρυ, δόρατος, τό	koplje
δέρμα, ατος, τό	koža	δουλεύω	robovati
δεσμός, ου, ό	uže, pl. okovi		

δοῦλος, ου, ό
 δουλόω
 δρα̃μα, ατος, τό
 δράω
 δρόμος, ου, ό
 δύναμαι
 δύναμις, εως, ή
 δύσις, εως, ή
 δυστυχία, ας, ή
 δῶμα, ατος, τό
 δῶρον, ου, τό

E

ἔαρ, ἔαρος, τό
 ἔάω
 ἐγείρω, ἐγείρομαι
 ἐγώ
 ἔθνος, ους, τό
 εἶδος, ους, τό
 εἶδωλον, ου, τό
 ἔθνος, ους, τό
 ἔθος, ους, τό
 εἰμαρμένη, ης, ή
 εἰμί
 εἶμι
 εἰρήνη, ης, ή
 εἰς (+ ak.)

rob, sluga
 zarobiti
 djelo, čin; drama
 činiti, raditi
 trčanje, utrka
 moći
 sila, snaga, moć
 zalazak, zapad
 nesreća
 stan, kuća, dom
 dar

proljeće
 dopustiti
 probuditi se, biti budan
 ja
 narod
 lik, oblik, ideja
 lik, prilika, prikaza
 narod
 običaj
 sudbina
 biti
 ići ću
 mir
 u, na, za

ἐκ (+ gen.)
 ἐκατόμβη, ης, ή
 ἐκεῖνος, η, ο
 ἐκηβόλος 2
 ἐλαία, ας, ή
 ἐλαύνω
 ἔλαφος, ου, ό/ή
 ἐλευθερία, ας, ή
 ἐλεύθερος 3
 ἐλέφας, αντος, ό
 ἐλπίς, ίδος, ή
 ἐμός 3
 ἐν (+dat)
 ἐξέτασις, εως, ή
 ἔξοδος, ου, ή
 ἐπεισόδιον, ου, τό
 ἐπί
 ἐπίσταμαι
 ἐπιστήμη, ης, ή
 ἐπιστολή, ῆς, ή
 ἔπομαι
 ἔπος, ους, τό

iz
 svečana žrtva
 onaj, ona, ono
 dalekometni,
 epitet za Apolon
 maslina
 kretati; jahati; hodati, ići
 jelen
 sloboda
 slobodan
 slon
 nada, pouzdanje
 moj
 u, na, o, po
 vojna smotra; ispit
 izlaz; eksod, izlazna
 pjesma kora u tragediji
 epizodij, dio tragedije
 (odgovara činovima)
 (+ gen.) na, kod, uz; (+
 dat.)
 na, pri, kod; (+ ak.) na,
 protiv,
 za
 znati
 znanje
 pismo, zapovijed
 slijediti
 riječ; govor; pjesma

ἐράω
 ἐργάζομαι
 ἔργον, ου, τό
 ἔρις, ἰδος, ἡ
 ἐρμηνεύς, ἕως, ὁ
 ἐρυθρός 3
 ἔρχομαι
 ἔρως, ὤτος, ὁ
 ἐρωτάω
 ἐσθλός 3
 ἔσθδος, ου, ἡ
 ἐταῖρος, ου, ὁ
 ἕτερος 3
 ἔτος, ους, τό
 εὔ
 εὐδαιμονία, ας, ἡ
 εὐδαίμων, ον
 εὐγενής 2
 εὐρίσκω
 εὐρύς, εἶα, ὅ
 εὐτυχέω
 εὐχή, ἡς, ἡ
 εὐχομαι
 εὐώνυμος 2
 ἔχθρα, ας, ἡ
 ἐχθρός 3

žudjeti, voljeti
 raditi, činiti
 djelo, posao
 srdžba, ljutnja, bijes
 vjesnik, glasnik
 crven
 dolaziti, ići
 želja, ljubav
 pitati
 čestit
 ulaz
 drug, prijatelj
 drugi (od dvojice)
 godina
 dobro, valjano
 sreća, blaženstvo
 sretan
 plemenit
 nalaziti, otkrivati
 širok, prostran
 biti sretan
 molba, molitva
 moliti
 lijevi
 neprijateljstvo, mržnja
 neprijateljski, mrzak

ἔχω
 ἕως, ἕω, ἡ
 imati, držati
 zora

Z

ζάω živjeti
 ζεῦγμα, ατος,τό /
 ζεῦγος, ους, τό /
 ζυγόν, οὔ, τό
 ζεύγνυμι
 ζωή, ἡς, ἡ
 ζώνη, ης, ἡ
 ζώννυμι
 ζῶον, ου, τό
 jaram
 ujarmiti
 život
 pojas
 opasati
 životinja

H

ἡβη, ης, ἡ
 ἡγεμών, όνος, ὁ
 ἡγέομαι
 ἡδῆ
 ἡδονή, ἡς, ἡ
 ἡδύς, εἶα, ὅ
 ἡκω
 ἡλικιώτης, ου, ὁ
 ἡλιος, ίου, ὁ
 ἡμεῖς
 ἡμέρα, ας, ἡ
 ἡμέτερος 3
 mladost
 vođa, zapovjednik
 voditi, biti vođa
 već
 naslada, radost
 ugodan
 došao sam, ovdje sam
 vršnjak
 Sunce
 mi
 dan
 naš

ἥμισυς, εἰς, υ
 ἥρως, ἥρωος, ὁ
 ἥττα, ης, ἡ

θάλαμος, ου, ὁ
 θάλαττα, ης, ἡ
 θάλλω
 θάνατος, ου, ὁ
 θάπτω
 θαῦμα, ατος, τό
 θαυμάζω (+ak)
 θεά, ᾤς, ἡ
 θεάομαι
 θέατρον, ου, τό
 (ἐ)θέλω
 θεός, οὔ, ὁ
 θεραπεύω
 θερμός 3
 θέρος, ους, τό
 θέω
 θησαυρός, οὔ, ὁ
 θήρ, θηρός, ὁ / θηρίον,
 ἰου τό
 θηράω / θηρεύω
 θίς, θινός, ὁ
 θνήσκω

pola, polovica
 heroj, junak
 poraz

bračna odaja
 (spavaća soba)
 more
 cvasti
 smrt
 sahranjivati
 čudo
 čuditi se, diviti se
 božica
 gledati
 kazalište, gledalište
 željeti
 bog
 njegovati, liječiti, štovati
 vruć, topao
 ljeto
 trčati
 blago
 zvijer, životinja
 loviti
 žal
 umirati

θνητός 3
 θρίξ, τριχός, ἡ
 θυγάτηρ, τρός, ἡ
 θυμός, οὔ, ὁ
 θυσία, ας, ἡ
 θύω
 θώραξ, ακος, ὁ

smrtan
 dlaka, kosa
 kćer
 srce, duša
 žrtva
 žrtvovati
 oklop

I

ἰατρός, οὔ, ὁ
 ἴδιος 3
 ἰερεύς, έως, ὁ
 ἱερός 3
 ἴημι
 ἰκάνω/ἴκω
 ἰκετεύω
 ἰκέτις, ἰδος, ἡ / ἰκέτης,
 ου, ὁ
 ἵνα
 ἱππεύς, έως, ὁ
 ἵππος, ου, ὁ
 ἴσος 3
 ἴστημι
 ἱστορία, ας, ἡ
 ἱστορέω
 ἰχθύς, ύος, ὁ

liječnik
 vlastit
 svećenik
 svet
 slati
 dolaziti
 biti pribjegar
 pribjegar
 da (namjerni veznik)
 konjanik, vitez
 konj
 jednak, isti
 staviti
 ispitivanje, povijest
 ispitivati, istraživati
 riba

K

καθαίρω	čistiti, prati	κατάλογος, ου, ό	popis, imenik
κάθαρσις, εως, ή	katarza, pročišćenje	κατάσκοπος, ου, ό	uhoda
κάθημαι/καθίζομαι/ καθέζομαι	sjediti	κέαρ, κέαρως, τό/κήρ,	srce
καί	i, pa	κήρος, τό	ležati
καιρός, ου, ό	prava, mjera, zgodan čas	κειμαι	zapovijedati
καίω	paliti	κελεύω	prazan
κακός 3	zao	κενός 3	rog; krilo vojske
κάλαμος, ου, ό	trska	κέρας, ως, τό	glava
καλέω	zvati	κεφαλή, ής, ή	srce
κάλλος, ους, τό	ljepota	κήρ, κήρος, τό	glasnik
καλός 3	lijep	κήρυξ, υκος, ό	javljati, biti glasnik
καλύπτω	sakrivati	κηρύττω	kitara, žičani instrument
κάματος, ου, ό	umor, muka	κιθάρα, ας, ή	kitarač, pjevač uz kitaru
κάμηλος, ου, ό/ή	deva	κιθαρωδός, ου, ό	opasnost
κάμνω	mučiti se	κίνδυνος, ου, ό	izlagati se opasnosti
κάμπτω	savijati	κινδυνεύω	pokretati; micati
καρδία, ας, ή	srce	κινέω	ići
καρπός, ου, ό	plod	κίω	plakati
κάσις, κάσιος, ό/ή	brat, sestra	κλαίω	slavan
κασίγνητος 3	bratski; supst. brat, sestra	κλεινός 3	slava
κατά (+ gen.)	sa, dolje, niz ; (+ ak.)	κλέος, ους, τό	krasti
καταβαίνω	kroz, prema, duž	κλέπτω	nazuvak
κατάβασις, εως, ή	silaziti	κνημίς, ίδος, ή	zajednički
	silazak	κοινός 3	uspavati
		κοιμάω	kosa
		κόμη, ης, ή	udarati, tući, posjeći, ubiti
		κόπτω	

κόραξ, ακος, ό
 κόρυς, υθος, ή
 κορυθαίολος 2
 κοσμέω
 κόσμος, ου, ό
 κράνος, ους, τό
 κρατήρ, ήρος, ό
 κράτος, ους, τό
 κρίνω
 κριτής, ου, ό
 κρύπτω
 κτάομαι
 κτείνω
 κτήμα, ατος, τό
 κύκλος, ου, ό
 κύριος, ου, ό
 κύων, κυνός, ό/ή
 κώμη, ης, ή
 κωμωδία, ας, ή

Λ

λαβύρινθος, ου, ό
 λαγχάνω
 λαμβάνω
 λαμπάς, άδος, ή
 λαμπρός 3

gavran
 kaciga s perjanicom
 sjajnošljemac (Hektor)
 ukrasiti, urediti
 raspored, red, nakit
 kaciga
 vrč; kotlina, krater
 snaga
 (pro)suditi
 sudac
 sakrivati
 stjecati
 ubijati
 imetak; pl. blago
 krug
 gospodar, gospodin
 pas
 selo
 komedija, vesela igra

labirint
 (ždrijebom) dobiti
 uzimati, primati
 baklja, luč, zublja; svjet-
 lost
 sjajan

λάμπω
 λανθάνω
 λαός, ου, ό
 λέγω
 λειμών, ώνος, ό
 λείπω
 λευκός 3
 λευκώλενος 2
 λέων, οντος, ό
 λιμήν, ένος, ό
 λίσσομαι
 λόγος, ου, ό
 λοιμός, ου, ό
 λόγχη, ης, ή
 λοχαγός, ου, ό
 λούω
 λύκος, ου, ό
 λυπέω
 λύπη, ης, ή
 λυπήρος 3 / λυπρός 3
 λύω

Μ

μάθημα, ατος, τό
 μαθητής, ου, ό
 μαίνομαι

sjati
 biti sakriven
 narod
 govoriti, pričati
 livada
 ostavljati
 bijel
 bjeloruka
 lav
 luka
 moliti
 riječ, govor
 kuga
 koplje
 lohag – četovođa
 prati se, kupati se
 vuk
 žalostiti; (med.) tugovati
 tuga
 tužan; žalostan, jadan,
 bijedan
 odriješiti, osloboditi

nauk, znanje, učenje
 učenik
 ludovati, bjesniti

μακρός 3	dug	μηχανάω	izmišljati, mudrovati
μάλα	vrlo, veoma, rado	μηχανή, ἥς, ἡ /	izum, stroj
μάλιστα	najviše, osobito	μηχάνημα, ατος, τό	
μᾶλλον	više, jače, radije	μικρός 3	malen
μανθάνω	učiti	μιμνήσκω	podsjecati
μάντις, εως, ό	vrač	μιμνήσκομαι	sjećati se
μάρτυς, υρος, ό/ή	svjedok	μισέω	mrziti
μάχαιρα, ας, ἡ	mač	μνήμη, ης, ἡ	pamćenje, spomen, sjećanje
μάχη, ης, ἡ	bitka	μόνος 3	jedini, sam
μάχομαι	boriti se	μοῖρα, ας, ἡ	sudbina; dio
	dvorana, soba;	μορφή, ἥς, ἡ	oblik
μέγαρον, ου, τό	pl. odaje; svetište (dio hrama)	μοχθέω	mučiti se
μέγας, μεγάλη, μέγα	velik	μόχθος, ου, ό	muka
μείγνυμι	miješati	μυθέομαι	pripovijedati
μέλιττα, ης, ἡ	pčela	μῦθος, ου, ό	priča
μέλος, ους τό	lirska pjesma		
μέν	a, pak, zaista	N	
μένω	ostajati, čekati	ναίω	stanovati
μέσος 3	srednji	ναυμαχέω	boriti se na moru
μετά (+ gen.) = s, sa; (+ dat.) = među;		ναυμαχία, ας, ἡ	pomorska bitka
(+ ak.) = poslije, iza		ναῦς, νεώς, ἡ	lađa
μέτρον, ου, τό	mjera	ναύτης, ου, ό	mornar
μέτωπον, ου, τό	čelo	νεανίας, ου, ό	mladić
μή	ne, da ne	νεκρός 3	mrtav
μῆνις, ιος, ἡ	srdžba	νέμω	dijeliti
μήτηρ, τρός, ἡ	majka	νέος 3	mlad, nov
		νέω	plivati

νεφέλη, ης, ή
 νέω
 νῆσος, ου, ή
 νικάω
 νίκη, ης, ή
 νοέω
 νομίζω
 νόμος, ου, ό
 νόσος, ου, ή
 νόστος, ου, ό
 νοῦς, νοῦ, ό
 νῦν
 νύξ, νυκτός, ή

Ξ

ξενία, ας, ή
 ξένος 3
 ξίφος, ους, τό

Ο

όδε, ήδε, τόδε
 όδός, ου, ή
 όδούς, όντος, ό
 οἶδα
 οἰδάω
 οἰκεῖος 3

oblak
 plivati
 otok
 pobjeđivati
 pobjeda
 misliti
 smatrati, običavati
 zakon
 bolest
 povratak
 pamet; mišljenje
 sada
 noć

gostoljublje,
 gostoprimstvo
 tuđ, stran; supst. stranac,
 gost
 mač

ovaj, ova, ovo
 put
 zub
 znati
 nabujati, nateknuti
 kućni, domaći

οἰκέτης, ου, ό
 οἰκέω
 οἰκία, ας, ή
 οἶκος, ου, ό
 οἶνος, ου, ό
 οἶς, οἶός, ό/ή
 οἶχομαι
 οἶω, οἶομαι
 οἰωνός, ου, ό
 ὀλεθρος, ου, ό
 ὀλίγος 3
 ὀλλυμι
 ὄλος 3
 ὁμοῖος 3
 ὁμολογέω
 ὄνειρος, ου, ό/
 ὄνειρον, τό
 ὄνομα, ατος, τό
 ὀνομάζω
 ὀνομαστός 3
 ὀπλίζω
 ὀπλίτης, ου, ό
 ὄπλον, ου, τό
 ὀράω
 ὀρθός 3
 ὀρθόω

ukućanin, rob
 stanovati
 kuća
 kuća
 vino
 ovca
 otići, otputovati
 misliti
 ptica (grabežljivica
 – jastreb, orao)
 propast
 malen
 upropaštavati, kvariti
 čitav
 jednak
 slagati se
 san
 ime
 nazivati
 znamenit
 naoružavati
 hoplit – teško
 naoružani pješak
 oružje
 gledati
 uspravan
 uspravljati

ὀρμάω
 ὄρνις, ιθος, ὅ/ή
 ὄρος, ους, τό
 ὀρχήστρα, ας, ή
 ὄς, ή, ὅ
 ὅσιος 3
 ὅσος 3
 ὅστουν, οὔ, τό
 ὅτε
 ὅτι
 οὐ (οὐκ, οὐχ/ί/)
 οὐδείς, -μία, -έν
 οὐρανός, οὔ, ὅ
 οὔς, ὠτός, τό
 οὔτος, αὕτη, τοῦτο
 ὀφθαλμός, οὔ, ὅ
 ὀψις, εως, ή

Π

παιδαγωγός, ου, ὅ
 παιδεία, ας, ή
 παιδεύω
 παιῖς, παιδός, ὅ/ή
 παίζω
 παλαιός 3

kretati, tjerati
 ptica
 brdo, planina
 plesište
 koji, koja, koje
 svet
 kolik
 kost
 kad
 da
 ne
 nijedan
 nebo
 uho
 taj, ta, to
 oko
 gledanje, vid, oko

pedagog, odgojitelj,
 rob koji je odvodio
 dječake u školu
 odgoj
 odgajati
 dijete, dječak, djevojčica
 igrati se
 star

πάνδημος 2
 παρά (+ dat.), (+ ak.)
 παρασάγγης, ου, ὅ
 παρασκευάζω
 πάρεμι
 παρέχω
 παρελεύνω
 παρθένος, ου, ή
 πάροδος, ου, ή
 πᾶς, πᾶσα, πᾶν
 πάσχω
 πατήρ, πατρός, ὅ
 πατρίς, ἴδος, ή
 παύω
 πεδίον, ἴου, τό
 πείθω

πέμπω
 περί (+ gen), (+ dat)
 πέρθω
 πέτρα, ας, ή
 πηδάω
 πήδημα, τος, τό
 πικρός 3
 πίνω

javni, opći, narodni
 uz, pokraj
 perzijska milja – 5,5 km
 pripremati
 biti prisutan
 pružati, dati
 prevaliti
 djevica, djevojka
 parod, ulazna pjesma
 kora u tragediji

sav, svaki
 trpjeti
 otac
 domovina
 prestati
 ravnica
 nagovarati, uvjeravati;
 med. slušati, pokoravati
 se
 slati
 oko, o
 razarati
 stijena
 skakati
 skok
 gorak
 piti

πίπτω	padati; poginuti	πότνια, ας, ή	štovana, časna;
πιστεύω	vjerovati	πούς, ποδός, ό	gospodarica
πίστις, εως, ή	vjera	πρᾶγμα, ατος, τό	noga
πλάζω	lutati	πράττω	djelo, posao
πλέω	ploviti	πρεσβύς, εἶα, ύ	činiti, raditi
πλοῖον, ου, τό	splav, brod	προδότης, ου, ό	star
πλουτίζω	obogatiti	πρόλογος, ου, ό	izdajnik
πλοῦτος, ου, ό	bogatstvo	πρός (+ dat.)	prolog, uvodni dio
πνέω	puhati	πρῶτος 3	tragedije
ποδάρκης 2	brzonogi	πτερόν, οῦ, τό	kod; (+ ak.) prema
πόδας ὠκύς	brzonogi	πῦρ, πυρός, τό	prvi
ποιέω	činiti	πύργος, ου, ό	pero, krilo
ποιητής, οῦ, ό	pjesnik		vatra
ποικίλος 3	šaren		kula
πολεμέω	ratovati	P	
πολέμιος, ου, ό	neprijatelj	ρέω	teći
πόλεμος, ου, ό	rat	ρήτωρ, ορος, ό	govornik
πόλις, εως, ή	grad, država	ρίζα, ης, ή	korijen
πολίτης, ου, ό	građanin	ρίπτω	bacati
πολλάκις	često	ρίς, ρίνός, ή	nos, rilo
πολυμήχανος 2	domišljat	ροδοδάκτυλος 2	ružoprst, epitet za Zoru (Ἡώς)
πολύτροπος 2	lukav, okretan/vješt/ sposoban	ρόδον, ου, τό	ruža
πολύς, πολλή, πολύ	mnogi	ρώμη, ης, ή	snaga
πολύφρων, ονος, ό	mudar, vrlo razborit	Σ	
πορεύομαι	putovati	σατράπης, ου, ό	satrap
ποταμός, οῦ, ό	rijeka		

σαφής 2	jasan	στρατηγέω	biti vojskovođa
σημα, τος, τό	znak	στρατηγός, ου, ό	vojskovođa
σημαίνω	označiti, objasniti	στρατιά, ας, ή	vojska
σιγάω	šutjeti	στρατιώτης, ου, ό	vojniki
σκεδάννυμι	raspršiti	στράτευμα, ατος, τό	vojska
σκευή, ης, ή	odijelo, nošnja	στρέφω	okretati
σκηνή, ης, ή	šator	σύ	ti
σκηπτρον, ου, τό	žezlo	συμμαχία, ας, ή	savezništvo
σκοπέω	promatrati, gledati	σύμμαχος, ου, ό	saveznik, suborac
σός 3	tvoj	σύν (+ dat)	s, sa
σοφία, ας, ή	mudrost	σφαῖρα, ας, ή	kugla, lopta
σοφός 3	mudar; supst. mudrac	σχῆμα, τος, τό	oblik
σπείρω	sijati	σχολή, ης, ή	mir, dokolica, škola
σταθμός, ου, ό	stanica, postaja	σῶζω	spašavati
στάσιμον, ου, τό	stazim, stajaća pjesma	σῶμα, ατος, τό	tijelo
στέλλω	kora u tragediji	σωτήρ, ηρος, ό	spasitelj
στέμμα, τος, τό	slati	σωτηρία, ας, ή	spas
στέργω	povez	σώφρων 2	mudar, razborit
στέφανος, ου, ό	voljeti, ljubiti		
στέφω	vijenac		
στιῆθος, ους, τό	ovjenčati		
στήλη, ης, ή	prsa		
στόμα, ατος, τό	stup, spomen – stup	τάλας, τάλαινα,	jadan
στρατόπεδον, ου, τό	(nadgrobní)	τάλαν	
στρατός, ου, ό	usta	τάξις, εως, ή	red, bojni red
στρατεύω	vojni tabor	τάττω	redati
	vojska	ταῦρος, ου, ό	bik
	ratovati	τάφος, ου, ό / ταφή,	grob
		ης, ή	

T

τάλας, τάλαινα,	jadan
τάλαν	
τάξις, εως, ή	red, bojni red
τάττω	redati
ταῦρος, ου, ό	bik
τάφος, ου, ό / ταφή,	grob
ης, ή	

ταχύς, εἶα, ὕ
 τε
 τεῖχος, ους, τό
 τέκνον, ου, τό
 τελευτάω
 τελευτή, ἤς, ἡ
 τέμνω
 τέρω
 τέττιξ, ιγος, ό
 τέχνη, ης, ἡ
 τίθημι
 τίκτω
 τιμάω
 τιμή, ἤς, ἡ
 τίς, τί
 τίς, τὶ
 τολμάω
 τομή, ἤς, ἡ
 τοξεύω
 τόξον, ου, τό
 τόπος, ου, ό
 τράγος, ου, ό
 τραγωδία, ας, ἡ
 τρέφω
 τρέχω

brz
 i
 zid(ine)
 dijete
 završavati
 završetak, kraj
 rezati
 veselim
 cvrčak
 umjetnost, vještina
 stavljati
 rađati
 častiti
 čast, cijena
 tko?, što?
 netko, nešto
 usuditi se; podnositi,
 trpjeti
 rezanje, rez; odsječeni dio
 gađati lukom
 pl. luk i strjelice; strjeljač-
 ka
 vještina
 mjesto, prilika
 jarac
 tragedija, ozbiljna drama
 hraniti
 trčati

τυγχάνω
 τύπτω
 τυφλός 3
 τύχη, ης, ἡ

Υ

ὑβρίζω
 ὕβρις, εως, ἡ
 ὕδωρ, ὕδατος, τό
 υἱός, οὔ, ό
 ὕλη, ης, ἡ
 ὕμνος, ου, ό
 ὕμεις
 ὕμετερος, 3
 ὕπαρχος, ου, ό
 ὑπέρ (+ gen.)
 ὕπνος, ου, ό
 ὑπό (+ gen.)

Φ

φαίνω
 φάλαγξ, γγος, ἡ
 φάραγξ, γγος, ἡ
 φάρμακον, ου, τό
 φθονέω

postići; dogoditi se
 udarati
 slijep
 događaj, sudbina, sreća

obijestan biti
 obijest
 voda
 sin
 šuma
 himna, hvalospjev
 vi
 vaš
 hiparh – namjesnik,
 upravitelj
 za, preko, iznad; (+ ak.)
 preko
 san
 od, ispod, radi; (+ dat.)
 pod

pokazivati
 falanga – bojni red
 gudura, bezdan
 lijek, otrov
 zavijdjeti

φθόνος, ου, ό
φέρω
φεύγω
φημί
φιλέω
φιλία, ας, ή
φίλος 3
φιλοσοφία, ας, ή
φιλόσοφος, ου, ό
φοβερός 3
φοβέω
φόβος, ου, ό
φοῖβος 3
φοῖνιξ, ικος, ό/ή
φονεύς, έως, ό
φονεύω
φρήν, φρενός, ή
φρονέω
φυγή, ης, ή
φυλάττω
φύλαξ, κός, ό
φυλακή, ης, ή
φύλλον, ου, τό
φύσις, εως, ή
φυτεύω
φυτόν, οὔ, τό

zavist
nositi, podnositi
bježati
govoriti
voljeti
prijateljstvo
drag, mio; supst. prijatelj
filozofija, mudrost
filozof, mudrac
strašan
plašiti
strah
sjajan
grimizan; grimizna boja
ubojica
ubiti
srce, duša, um, razum;
mišljenje
misliti
bijeg
čuvati
čuvar
straža
list
priroda
saditi
biljka

φύω
φωνέω
φωνή, ης, ή
φῶς, φωτός, τό

X

χαίρω
χαλεπός 3
χαλκοῦς, η, οὔν
χαλκοκορυστής, οὔ,
ό
χάρις, ιτος, ή
χειμών, ῶνος, ό/
χεῖμα, τος, τό
χείρ, χειρός, ή
χέω
χθών, χθονός, ή
χιτών, ῶνος, ό
χορεύω
χορηγός, ου, ό
χορός, οὔ
χράομαι
χρή
χρῆμα, ατος, τό
χρήσιμος 3 i 2/
χρηστός, 3
χρίω

rodit
govoriti
glas
svjetlost

radovati se, pozdravljati
težak
mjeden
oklopnik
ljubav, milost
zima
ruka
lijevati
zemlja
hiton – haljina bez
rukava;
oklop
plesati
horeg, vođa kora
kolo, ples, kor
upotrebljavati, trebati
treba
stvar; pl. imutak, novac
koristan
mazati

χρόνος, ου, ό
 χρυσοῦς, ἦ, οὖν
 χρυσός, οὔ, ό
 χρῶμα, τος, τό
 χρώς, χρωτός, ό
 χώρα, ας, ή
 χωρέω
 ὥρος, ου, ό

Ψ

ψευδής 2
 ψευδός, ους, τό
 ψεύδω
 ψηφίζομαι

vrijeme
 zlatan
 zlato
 boja
 koža
 prostor, mjesto, zemlja
 maknuti se, ići naprijed
 mjesto, zemlja, kraj

lažan
 laž
 varati; med. lagati
 glasovati

ψηφισμα, τος τό
 ψηφος, ου, ή
 ψιλός 3
 ψυχή, ἦς, ή

Ω

ὠδή, ἦς, ή
 ὠκύς, εἶα, ύ
 ὠλένη, ης, ή
 ὤμος, ου, ό
 ὥρα, ας, ή
 ὥς
 ὦψ, ὠπός

zaključak
 kamenčić za glasovanje
 čelav
 duša

pjesma
 brz
 lakat
 pleća, rame
 doba
 kako, kao, jer, kad
 oko, vid, lice (kod
 Homera)

9.1.1. Imena

A

Ἀγαμέμνων, ονος, ό

Ἀθηνᾶ, ᾱς, ή

Ἀθῆναι, ὦν, αί

Ἀθηναῖος, 3

Αἴας, αντος, ό

Ἄιδης, ου, ό

Αἰγέυς, έως, ό

Αἰγισθος, ου, ό

Αἴγυπτος, ου, ή

Αἰσχύλος, ου, ό

Ἀκαδήμεια, ας, ή

Ἀλέξανδρος, ου, ό

Ἀλκαῖος, ου, ό

Ἀνδρομάχη, ης, ή

Ἀντιγόνη, ης, ή

Ἀπόλλων, ωνος, ό

Ἀργοναῦται, ὦν, οί

Ἄργος, ους, τό

Ἄρης, εως, ό

Ἀριάδνη, ης, ή

Ἀρίων, ονος, ό

Ἀριστοτέλης, ους, ό

Ἀρταξέρξης, ου, ό

Agamemnon, mikenski kralj, vođa Grka pod Trojom

Atena, božica

Atena, grad u Atici

atenski; supst. Atenjanin

Ajant

Had, bog podzemlja; personifikacija za podzemni svijet

Egej, atenski kralj, otac Tezejev; po njemu nazvano Egejsko more

Egist, Agamemnonov bratić, s Klitemnestrom ubio Agamemnona

Egipat, zemlja na Nilu

Eshil, grčki tragičar

Akademija, Platonova škola

Aleksandar (Veliki); drugo ime za Parisa

Alkej, lirski pjesnik

Andromaha, Hektorova žena

Antigona, Edipova i Jokastina kći

Apolon, sin Zeusa i Lete, bog proricanja

Argonauti

Arg, grad u Argolidi

Ares, bog rata

Arijadna, kretska kraljevna; Minosova kći; pomogla Jazonu ući u labirint

Arion, slavni pjesnik s Lezba

Aristotel, grčki filozof

Artakserkso, Kserkssov brat

Ἀρτεμις, ιδος, ἡ
 Ἀστυάναξ, ακτος, ὁ
 Ἀσκληπιός, οὔ, ὁ
 Ἀτρεΐδης, ου, ὁ
 Ἀττική, ἥς, ἡ
 Ἀφροδίτη, ης, ἡ
 Ἀχαιοί, ὦν, οἱ
 Ἀχιλλεύς, έως, ὁ

Artemida, božica lova
 Astijanakt, sin Hektora i Andromahe
 Asklepije, bog liječništva
 Atrejević, Agamemnon i Menelaj
 Atika, pokrajina u Grčkoj (Atena gl. grad)
 Afrodita, božica ljubavi i ljepote, Apolonova sestra
 Ahejci, Grci
 Ahilej, sin Peleja i Tetide, vođa Mirmidonaca, najveći grčki junak

B

Βάκχος, ου, ὁ
 Βοιωτία, ας, ἡ

Bakho, epitet Dionizov
 Beotija, pokrajina u sjeverozapadnoj Grčkoj

Δ

Δαναΐδες, ἴδων, αἱ
 Δαναοί, ὦν, οἱ
 Δαίδαλος, ου, ὁ
 Δαρειός, ου, ὁ
 Δελφοί, ων, οἱ
 Δῆλος, ου, ἡ
 Δημήτηρ, Δήμητρος, ἡ
 Δημοσθένης, ους, ὁ
 Διομήδης, ους, ὁ
 Διόνυσος (Διώνυσος), ου, ὁ
 Διονύσια, ων, τὰ

Danaide, Danajeve kćeri
 Danajci, Grci
 Dedal, atenski arhitekt, graditelj poznatoga labirinta na Kreti
 Darije, perzijski kralj
 Delfi, Apolonovo proročište u pokrajini Fokidi
 Del, kikladijski otok u Egejskom moru; rodno mjesto Apolona i Artemide
 Demetra, zaštitnica žita, Perzefonina majka
 Demosten, grčki govornik
 Diomed, junak pod Trojom
 Dioniz, sin Zeusa i Semele, bog vinove loze; zaštitnik tragedije
 Dionizije, svetkovine u čast Dioniza

E

Ἑκάβη, ης, ἡ	Hekaba, Prijamova supruga, trojanska kraljica
Ἑκτωρ, ορος, ό	Hektor, sin Prijama i Hekabe, najveći trojanski junak
Ἑλλάς, άδος, ἡ	Grčka
Ἕλλην, ηνος, ό	Grk
Ἑλληνικός 3	grčki
Ἑλένη, ης, ἡ	Helena, kći Zeusa i Lede, žena Menelajeva
Ἐπίδαυρος, ου, ἡ	Epidaur, grad u Argolidi sa znamenitim kazalištem
Ἐπιμηθεύς, έως, ό	Epimetej, Prometejev brat
Ἐρις, ιδος, ἡ	Erida, božica srdžbe
Ἑρμῆς, ου, ό	Hermo, sin Zeusa i Maje, glasnik bogova
Ἔρως, ωτος, ό	Eros, bog ljubavi
Ἐφιάλτης, ου, ό	Efijalt, izdajica grčke vojske u bitci kod Termopila
Εὐριδίκη, ης, ἡ	Euridika, Orfejeva žena
Εὐριπίδης, ου, ό	Euripid, grčki tragičar
Εὐρύκλεια, ας, ἡ	Eurikleja, ključarica u Odisejevoj kući
Εὐρώπη, ης, ἡ	Europa, kći Feniksova; djevojka koju je Zeus oteo i odnio na Kretu

Z

Ζεύς, Διός, ό	Zeus, vrhovni grčki bog
---------------	-------------------------

H

Ἥλέκτρα, ας, ἡ	Elektra, kći Agamemnona i Klitemnestre
Ἥλιος, ίου, ό	Helije, kralj Sunca
Ἥρα, ας, ἡ	Hera, Zeusova sestra i supruga
Ἡρακλῆς, κλέους, ό	Heraklo, najveći grčki junak, sin Zeusa i Alkmene

Ἡρόδοτος, ου, ό
 Ἡφαιστος, ου, ό
 Ἡχώ, οὔς, ή

Herodot, grčki povjesničar (rodod iz Halikarnasa)
 Hefest, sin Zeusa i Here, kovač i oružar bogova
 Jeka (personificirana boginja jeke)

Θεμιστοκλῆς, έους, ό
 Θῆβαι, ὦν, αί
 Θησεύς, έως, ό
 Θουκυδίδης, ου, ό
 Θράκη, ης, ή/Θράκιος 3
 Φιλοκτήτης, ου, ό

Temistoklo, atenski vojskovođa
 Teba, grad u Beotiji
 Tezej, atenski kralj
 Tukidid, grčki povjesničar
 Trakija, pokrajina u sjevernoj Grčkoj/Trački
 Filoktet, glasoviti strijelac iz Trojanskoga rata; posjedovao
 Heraklov luk i strijele

I

Ἰάσων, ονος, ό
 Ἰησοῦς, οὔ, ό
 Ἰθάκη, ης, ή
 Ἰλιον, ίου, τό
 Ἰππόλυτος, ου, ό
 Ἰσμήνη, ης, ή
 Ἰσσα, ης, ή
 Ἰφιγένεια, ας, ή

Jazon, vođa Argonauta
 Isus
 Itaka, otok u Jonskome moru, Odisejeva domovina
 Ilij, Troja
 Hipolit, sin Tezejev, Fedrin posinak
 Ismena, sestra Antigonina
 Vis
 Ifigenija, kći Agamemnona i Klitemnestre

K

Καλυψώ, οὔς, ή
 Κάλχας, άντος, ό
 Κίρκη, ης, ή

Kalipsa, kći Atlantova, nimfa, živjela na otoku Ogigiji
 Kalhant, vrač
 Kirka, kći Helija i Perse, nimfa, čarobnica s otoka Eeje

Κλυταιμνήστρα, ας, ή
Κρέων, οντος, ό
Κρήτη, ης, ή
Κύκλωψ, ωπος, ό
Κῦρος, ου, ό

Klitemnestra, Agamemnonova žena
Kreont, kralj Tebe nakon Lajeve smrti
Kreta, otok u Egejskome moru
Kiklop
Kir, perzijski vladar

Λ

Λάιος, ίου, ό
Λέσβος, ου, ή
Λεωνίδαας, ου, ό
Λητώ, οῦς, ή

Laj, tebanski kralj, Edipov otac
Lezb, otok u Egejskome moru, rodno mjesto Sapfe
Leonida, spartanski zapovjednik u Termopilskoj bitci
Leta, majka Apolona i Artemide

Μ

Μήδεια, ας, ή
Μήδος, ου, ό
Μίμνερμος, ου, ό
Μοῦσα, ης, ή
Μυκῆναι, ὦν, αἰ

Medeja, Jazonova žena
Međanin (Perzijanac)
Mimnermo, elegijski pjesnik
Muza
Mikena, grad u Argolidi, Agamemnonova prijestolnica

Ν

Νάξος, ου, ή
Ναυσικάα, ας, ή
Νέστωρ, ορος, ό
Νίκη, ης, ή

Naks, kikladski otok u Egejskome moru; mjesto odakle je
Dioniz oteo Arijadnu
Nausikaja, feačka princeza
Nestor, najstariji i najmudriji junak u Trojanskome ratu
Nika, pridjevak Atene

Ε

Ξενοφῶν, ὦντος, ό
 Ξέρξης, ου, ό

Ksenofont, grčki povjesničar
 Kserkso, sin Darijev; kralj Perzije

Ο

Ὀδυσσεύς, έως, ό
 Οἰδίπους, ποδος, ό
 Ὀλυμπος, ου, ό
 Ὀλυμπία, ας, ή
 Ὅμηρος, ου, ό
 Ὁρέστης, ου, ό

Odisej, sin Laertov, kralj Itake
 Edip, sin Laja i Jokaste, mitski junak
 Olimp, planina u Tesaliji, mitsko sjedište bogova
 Olimpija, grad u Elidi; Zeusovo svetište
 Homer, grčki pjesnik
 Orest, sin Agamemnona i Klitemnestre

Π

Παλλάς, άδος, ή
 Πάρις, ιδος/ιος, ό
 Παρνασσός, ου, ό
 Πάρος, ου, ή
 Παρύσατις, ιδος, ή
 Πάτροκλος, ου, ό
 Περικλής, έους, ό
 Πηληιάδης, ου, ό
 Πηνελόπη, ης, ή
 Πίνδαρος, ου, ό
 Πλάτων, ωνος, ό
 Πολύφημος, ου, ό
 Πολυνείκης, ου, ό

Palada (Atena)
 Paris, trojanski kraljević
 Parnas, planina u Fokidi (prebivalište Muza)
 Par, kikladski otok u Egejskome moru
 Parisatida, žena Darija, perzijskoga kralja
 Patroklo, Ahilejev vjerni prijatelj
 Periklo, atenski državnik
 Pelejević, Ahilejev nadimak
 Penelopa, Odisejeva vjerna supruga
 Pindar, lirski pjesnik
 Platon, grčki filozof
 Polifem, Kiklop
 Polinik, Antigonin brat

Ποσειδῶν, ὦνος, ὁ
Πρίαμος, ου, ὁ
Προμηθεύς, ἔως, ὁ
Πρωταγόρας, ου, ὁ

Posejdon, bog mora
Prijam, trojanski kralj
Prometej
Protagora, grčki sofist

P

Ρόδος, ου, ἡ
Ῥώμη, ης, ἡ

Rod, otok u Egejskome moru
Rim, grad u Italiji

Σ

Σάμος, ου, ἡ
Σαπφώ, οὔς, ἡ
Σοφοκλῆς, ἔους, ὁ
Σπάρτη, ης, ἡ
Συκελία, ας, ἡ
Σωκράτης, ους, ὁ

Sam, otok u Egejskome moru
Sapfo, lirska pjesnikinja s Lezba
Sofoklo, grčki tragičar
Sparta, pokrajina i istoimeni grad u Lakedemonu; prijestolnica Menelajeva
Sicilija
Sokrat

T

Τειρεσίας, ου, ὁ
Τηλέμαχος, ου, ὁ
Τισσαφέρνης, ου, ὁ
Τροία, ας, ἡ
Τρῶες, Τρώων, οί
Τυρταῖος, ου, ὁ

Tiresija, tebanski vrač
Telemah, sin Odiseja i Penelope
Tisaferno, perzijski satrap
Troja
Trojanci
Tirtej, elegijski pjesnik

Φ

Φάρος, ου, ή

Φοῖβος, ου, ό

Hvar, kolonija Grka s otoka Para

Feb (Apolon)

Χ

Χριστός, οῦ, ό

Krist, Pomazanik

9.2. Tablice glagola

9.2.1. Glagoli prema završnome glasu osnove (*verba vocalia, verba muta i verba liquida*)

PREZENT	ZNAČENJE	OSNOVA	FUTUR	AORIST
θηράω	loviti	θηρα-	θηράσω	ἐθήρασα
τιμάω	častiti	τιμα-	τιμήσω	ἐτίμησα
ποιέω	činiti	ποιε-	ποιήσω	ἐποίησα
δουλόω	zarobljavati	δουλο-	δουλώσω	ἐδούλωσα
καλέω	zvati	καλε-/κλη-	καλῶ	ἐκάλεσα
κελεύω	zapovijedati	κελευ-	κελεύσω	ἐκέλευσα
ἀκούω	čuti	ἀκου-	ἀκούσομαι	ἤκουσα
ἄγω	voditi	ἄγ-	ἄξω	ἤγαγον
φεύγω	bježati	φυγ-	φεύξομαι	ἔφυγον
ἄρχω	vladati	ἄρχ-	ἄρξω	ἤρξα
πράττω	raditi, činiti	πραγ-	πράξω	ἔπραξα
τάττω	redati	ταγ-	τάξω	ἔταξα
πέμπω	slati	πεμπ-	πέμψω	ἔπεμψα
γράφω	pisati	γραφ-	γράψω	ἔγραψα
βλάπτω	škoditi	βλαβ-	βλάψω	ἔβλαψα
θάπτω	pokapati	ταφ-	θάψω	ἔθαψα
κόπτω	udarati	κοπ-	κόψω	ἔκοψα
ῥίπτω	bacati	ῥιπ-	ῥίψω	ἔρριψα
κλέπτω	krasti	κλεπ-	κλέψω	ἔκλεψα
τρέφω	hraniti	τρεφ-	θρέψω	ἔθρεψα
πείθω πειθομαι	nagovarati, slušati	πιθ-	πείσω πείσομαι	ἔπεισα
ψεύδω ψεύδομαι	varati lagati	ψευδ-	ψεύσω ψεύσομαι	ἔψευσα ἐψευσάμην

PERFEKT	PERFEKT M-P.	AORIST PAS.	GLAG. PRID.
τεθήρακα	τεθήραμαι	ἐθηράθην	θηρατός
τετίμηκα	τετίμημαι	ἐτιμήθην	τιμητός
πεποίηκα	πεποίημαι	ἐποιήθην	ποιητός
δεδούλωκα	δεδούλωμαι	ἐδουλώθην	δουλωτός
κέκληκα	κέκλημαι	ἐκλήθην	κλητός
κεκέλευκα	κεκέλευσμαι	ἐκελεύσθην	κελευστός
ἀκήκοα	(ἤκουσμαι)	(ἤκούσθην)	ἀκουστός
ἤχα	ἤγμαι	ἤχθην	ἀκτός
πέφευγα			
ἦρχα	ἦργμαι	ἦρχθην	ἀρκτός
πέπραγα	πέπραγμαι	ἐπράχθην	πρακτός
τέταχα	τέταγμαι	ἐτάχθην	τακτός
πέπομφα	πέπεμμαι	ἐπέμφθην	πεμπτός
γέγραφα	γέγραμμαι	ἐγράφην	γραπτός
βέβλαφα	βέβλαμμαι	ἐβλάβην	βλαπτός
(τέταφα)	τέθαμμαι	ἐτάφην	θαπτός
κέκοφα	κέκομμαι	ἐκόπην	κοπτός
ἔρριφα	ἔρριμαι	ἐρρίφθην	ῥιπτός
κέκλοφα	κέκλεμμαι	ἐκλάπην	κλεπτός
τέτροφα	τέθραμμαι	ἐτράφην	θρεπτός
πέπεικα πέποιθα	πέπεισμαι	ἐπείσθην	πειστός
ἔψευκα	ἔψευσμαι	ἐψεύσθην	ψευστός

PREZENT	ZNAČENJE	OSNOVA	FUTUR	AORIST
γυμνάζω	vježbati	γυμναδ-	γυμνάσω	ἐγύμνασα
σώζω	spāšavati	σῶδ-, σω-	σώσω	ἔσωσα
καθαίρω	čistiti	καθαρ-	καθαρῶ	ἐκάθηρα
φαίνω φαίνομαι	pokazivati pokazivati se	φαν-	φανῶ φανοῦμαι	ἔφηνα
ἀγγέλλω	javlјati	ἀγγελ-	ἀγγελῶ	ἤγγειλα
στέλλω	slati	στελ-	στελῶ	ἔστειλα
σπείρω	sijati	σπερ-	σπερῶ	ἔσπειρα
διαφθείρω	kvariti	δια-φθερ-	διαφθερῶ	διέφθειρα
ἀποκτείνω	ubijati	ἀπο-κτεν-	ἀποκτενῶ	ἀπέκτεινα
ἐγείρω	buditi	ἐγερ-	ἐγερῶ	ἤγειρα
κρίνω	suditi	κριν-	κρινῶ	ἔκρινα
βάλλω	bacati	βαλ-/ βλη-	βαλῶ	ἔβαλον

PERFEKT	PERFEKT M-P.	AORIST PAS.	GLAG. PRID.
γεγύμνακα	γεγύμνασμαι	ἐγυμνάσθην	γυμναστός
σέσωκα	σέσωσμαι	ἐσώθην	ἄ-σωτος
κεκάθαρκα	κεκάθαρμαι	ἐκαθάρθην	καθαρός
πέφαγκα πέφηνα	πέφασμαι	ἐφάνθην ἐφάνην	ἄ-φαντος
ἤγγελκα	ἤγγελμαι	ἤγγέλθην	ἀγγελτός
ἔσταλκα	ἔσταλμαι	ἐστάλην	σταλτέον
ἔσπαρκα	ἔσπαρμαι	ἐσπάρην	σπαρτός
διέφθαρκα	διέφθαρμαι	διεφθάρην	ἀδιάφθαρτος
ἀπέκτονα			
ἐγρήγορα		ἠγέρθην	
κέκρικα	κέκριμαι	ἐκρίθην	κριτός
βέβληκα	βέβλημαι	ἐβλήθην	βλητός

9.2.2. Glagoli na –μι

PREZENT	ZNAČENJE	OSNOVA	FUTUR	AORIST
τίθημι	metati	τι-θε-	θήσω	ἔθηκα
δίδωμι	dati	δι-δο-	δώσω	ἔδωκα
ἵημι	slati	ί-ε-	ήσω	ἤκα
ἵστημι	stavljati	ί-στα-	στήσω στήσομαι	ἔστησα ἔστην
φημί	govoriti	φα-	φήσω	ἔφησα
δείκνυμι	pokazivati	δεικ-	δείξω	ἔδειξα
κέραννυμι	miješati	κερα-/ κρα-	κερῶ, -ᾶς	ἐκέρασα
σβέννυμι σβέννυμαι	gasiti	σβεσ- σβη-	σβέσω σβήσομαι	ἔσβεσα ἔσβην
ζεύγνυμι	spajati	ζευγ-/ ζυγ-	ζεύξω	ἔζευξα
μείγνυμι	miješati	μειγ-/ μιγ-	μείξω	ἔμειξα
ἀπόλλυμι	upropaštavati	ὀλε-	ἀπολῶ	ἀπώλεσα
ἀπόλλυμαι	propadati		ἀπολοῦμαι	ἀπωλόμην

PERFEKT	PERFEKT M-P.	AORIST PAS.	GLAG. PRID.
τέθηκα		ἐτέθην	θετός
δédωκα	δέδομαι	ἐδόθην	δοτός
εἶκα	εἶμαι	εἶθην	έτός
ἔστηκα		ἐστάθην	
δέδειχα	δέδειγμαι	ἐδείχθην	
	κέκραμαι	ἐκράθην	
ἔσβηκα	ἔσβεσμαι	ἐσβέσθην	
	ἔζευγμαι	ἐζεύχθην (ἐζύγην)	
	μέμειγμαι	ἐμείχθην (ἔμιγην)	
ἀπολώλεκα			
ἀπόλωλα			

9.2.3. Glagoli s osobitom tvorbom oblika

PREZENT	ZNAČENJE	OSNOVA	FUTUR	AORIST
ἀγορεύω	govoriti	ἀγορευ-/ἐπ-	ἐρῶ	εἶπον
αἰρέω	uzimati	αἰρε-/ἐλ-	αἰρήσω	εἶλον
ἀλίσκομαι	bivati uhvaćen	άλω-	άλώσομαι	έάλων
ἀμαρτάνω	griješiti	ἀμαρτε-	ἀμαρτήσομαι	ἤμαρτον
ἀναλίσκω	trošiti	ἀναλο-	ἀναλώσω	ἀνήλωσα
ἀποθνήσκω	umirati	θαν/θνη-	ἀποθανοῦμαι	ἀπέθανον
αὐξάνω	povećavati	αὐξε-	αὐξήσω	ἠὔξησα
ἀφικνέομαι	odlaziti	ίκ-	ἀφίξομαι	ἀφικόμεην
βαίνω	ići	βα/βη-	βήσομαι	έβην
βούλομαι	željeti	βουλε-	βουλήσομαι	
γηράσκω	starjeti	γηρα-	γηράσομαι	έγήρασα
γίγνομαι	postajati	γενε-	γενήσομαι	έγενόμην
γινώσκω	poznavati	γνω-	γνώσομαι	έγνων
δεῖ	treba	δεε-	δεήσει	έδέησε
δέομαι	trebati, moliti	δεε-	δεήσομαι	
διδάσκω	poučavati	διδαχ-	διδάξω	έδίδαξα
δοκέω	misлити	δοκε-	δόξω	έδοξα
ἐλαύνω	goniti	έλαυ/έλα-	έλῶ	ἤλασα
ἐθέλω	željeti	έθελε-	έθειλήσω	ἠθέλησα
ἔπομαι	slijediti	έπ-/σεπ-	έψομαι	έσπόμην
ἔρχομαι	ići	έρχ-/έλθ-	εἶμι	ἦλθον
ἐσθίω	jesti	έσθι-/έδ-/φαγ-	έδομαι	έφαγον
εὕρισκω	nalaziti	εύρε-	εύρήσω	ἠὔρον

PERFEKT	PERFEKT M-P.	AORIST PAS.	NAPOMENA
εἶρηκα	εἶρημαι	ἐρρήθην	VIII. raz.
ἤρηκα	ἤρημαι	ῥέθην	VIII. raz.
έάλωκα			VI. raz.
ήμαρτηκα	ήμαρτημαι	ήμαρτήθην	V. raz.
άνήλωκα	άνήλωμαι	άνηλώθην	VI. raz.
τέθνηκα			VI. raz.
ηὔξηκα	ηὔξημαι	ηὔξήθην	V. raz.
	ἀφίγμαι		V. raz.
βέβηκα			V. raz.
	βεβούλημαι	έβουλήθην	VII. raz.
γεγήρακα			VI. raz.
γέγονα	(γεγέννημαι)		VII. raz.
έγνωκα	έγνωσμαι	έγνώσθην	VI. raz.
δεδέηκε			VII. raz.
	δεδέημαι	έδεήθην	VII. raz.
δεδίδαχα	δεδίδαγμαι	έδιδάχθην	VI. raz.
	δέδοκται		VII. raz.
έλήλακα	έλήλαμαι	ήλάθην	V. raz.
ήθέληκα			VII. raz.
			VIII. raz.
έλήλυθα			VIII. raz.
ήκω			VIII. raz.
			VIII. raz.
ηὔρηκα	ηὔρημαι	ηὔρέθην	VI. raz.

ἔχω	imati	ἐχ-/σχ-	ἔξω / σχήσω	ἔσχον
ζάω / βιώω	živjeti	ζα-/βιω-	βιώσομαι	ἐβίων
καθίζω καθίζομαι	sjediti	ίδ-/ἐδ-/ή-	καθιῶ καθεδούμαι	ἐκάθισα ἐκαθεζόμην
λαμβάνω	uzimati	λαβ/ληβ-	λήψομαι	ἔλαβον
λανθάνω	biti skriven	λαθ/ληθ-	λήσω	ἔλαθον
λέγω	govoriti	λεγ-	λέξω	ἔλεξα
μανθάνω	učiti	μαθε-	μαθήσομαι	ἔμαθον
μάχομαι	boriti se	μαχε-	μαχοῦμαι	ἐμαχεσάμην
μέλει μοι	brine me	μελε-	μελήσει	ἐμέλησε
μέλλω	željeti	μελλε-	μελλήσω	ἐμέλλησα
μένω	ostajati	μενε-	μενῶ	ἔμεινα
μυμνήσκω	opominjati	μνη-	μνήσω	ἔμνησα
νέμω	dijeliti	νεμε-	νεμῶ	ἔνεμα
οἶομαι	misлити	οἰε-	οἰήσομαι	
ὁράω	gledati	όρα-/ὀπ-/ιδ-	ὀψομαι	εἶδον
ὀφείλω	koristiti	ὀφελ-	ὀφειλήσω	ὠφελον
παίω πλήττω	udarati	παι-/πληγ-/πλαγ-	παίσω πλήξω	ἔπαισα ἐπληξα
πάσχω	trpiti	πασχ-/παθ-	πέισομαι	ἔπαθον
πίνω	piti	πιν-/πι-/πο-	πίομαι	ἔπιον
πίπτω	padati	πετ-/πес-/πτω-	πεσουῖμαι	ἔπεσον
πυνθάνομαι	doznavati	πυθ/πευθ-	πεύσομαι	ἐπυθόμην
τρέχω	trčati	τρεχ-/δραμε-	δραμοῖμαι	ἔδραμον
τυγχάνω	pogađati	τυχε/τευχ-	τεύσομαι	ἔτυχον
φέρω	nositi	φερ-/οἰ-/ἐνεγκ-	οἴσω	ἤνεγκον ἤνεγκα

ἔσχηκα	ἔσχημαι		<i>VIII. raz.</i>
βεβίωκα			<i>VIII. raz.</i>
κάθημαι			<i>VIII. raz.</i>
εἴληφα	εἴλημμαι	ἐλήφθην	<i>V. raz.</i>
λέληθα			<i>V. raz.</i>
	λέλεγμαι	ἐλέχθην	<i>VIII. raz.</i>
μεμάθηκα			<i>V. raz.</i>
μεμάχημαι			<i>VII. raz.</i>
μεμέληκε			<i>VII. raz.</i>
			<i>VII. raz.</i>
μεμένηκα			<i>VII. raz.</i>
	μέμνημαι	ἐμνήσθην	<i>VI. raz.</i>
νενέμηκα	νενέμημαι	ἐνεμήθην	<i>VII. raz.</i>
		ᾠήθην	<i>VII. raz.</i>
ἑώρακα	ἑώραμαι	ᾤφθην	<i>VIII. raz.</i>
ὄπωπα	ᾤμμαι		<i>VII. raz.</i>
			<i>VII. raz.</i>
πέπαικα	πέπληγμαι	ἐπλήγην ἐπλάγην	<i>VIII. raz.</i>
πέπονθα			<i>VIII. raz.</i>
πέπωκα	πέπομαι	ἐπόθην	<i>VIII. raz.</i>
πέπτωκα			<i>VIII. raz.</i>
	πέπτυσμαι		<i>V. raz.</i>
δεδράμηκα			<i>VIII. raz.</i>
τετύχηκα			<i>V. raz.</i>
ἐνήνοχα	ἐνήνεγμαι	ἤνέχθην	<i>VIII. raz.</i>

